

Til beslutningsforslag nr. B 54. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 13. maj 1997

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod rituelle slagtinger

[af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.]

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i nogle møder.

Endvidere har udvalget modtaget to skriftlige henvendelser fra Danpo og Den Danske Dyrælgeforening. Sidstnævnte henvendelse er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget og Birthe Rønn Hornbech (V)) beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* inden for mindretallet (Birthe Rønn Hornbech (V)) finder, at det bør tilstræbes, at større dyr kun slagtes efter forudgående bedøvelse.

Som beslutningsforslaget er udformet, vil der fortsat kunne importeres dyr, der er slagtet ved rituel slagting.

I andre sammenhænge, f.eks. ved dyreforsøg, påføres dyr smerte og angst, hvorfor det ud fra en lighedsgrundsætning og i religionsfrihedens perspektiv må anses betænkeligt på nuværende tidspunkt at gennemføre et forbud specielt rettet mod rituel slagting.

Et *andet mindretal* (Fremskridtspartiets og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget og Inge Dahl-Sørensen (V) og Svend Aage Jensby

(V)) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

En del af dette *mindretal* (Inge Dahl-Sørensen (V) og Svend Aage Jensby (V)) finder, at der i Danmark i lighed med de øvrige skandinaviske lande bør gælde et ubetinget krav om, at bedøvelse skal finde sted før slagting af dyr. Denne del af mindretallet lægger vægt på, at alle skal være lige for loven, og at der kun skal gælde ét regelsæt i Danmark. Den omstændighed, at der har været givet tilladelse til slagting efter islamisk og jødisk ritus, giver hverken de pågældende *mindretal* en ret til fortsat at benytte en uetisk slagtemetode eller staten en pligt til fortsat at godkende en slagtemetode, der indebærer, at dyrene lider unødigt.

Et *tredje mindretal* (Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling til beslutningsforslaget ved 2. (sidste) behandling.

Et *fjerde mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til beslutningsforslaget ved 2. (sidste) behandling.

Et *femte mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til beslutningsforslaget ved 2. (sidste) behandling.

Dorte Bennedsen (S) Erling Christensen (S) Holger Graversen (S) Per Kaalund (S)

Helen Jørgensen (S) Margrete Auken (SF) nfm. Bjørn Elmquist (RV) fmd.

Søren Søndergaard (EL) Arne Melchior (CD) Birthe Rønn Hornbech (V)

Inge Dahl-Sørensen (V) Svend Aage Jensby (V) Pia Kjærsgaard (DF)

Helge Adam Møller (KF) John Vinther (KF) Gitte Seeberg (KF) Tom Behnke (FP)

Henvendelse**Bilag**

DEN DANSKE DYRLÆGEFORENING

2. maj 1997

Justitsminister Frank Jensen
Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Den Danske Dyrlægeforening er blevet orienteret om, at justitsministeren har indkaldt Folketingets retspolitiske ordførere med henblik på at opnå tilslutning til konklusionerne i Det Dyreetiske Råds rapport om rituelle slagtinger, således at kvæg skal skydes med en bolt-pistol omgående, efter at halssnittet er lagt.

Den Danske Dyrlægeforening har fortsat den holdning, at dyr skal bedøves før slagting.

Såfremt der opnås tilslutning til at følge Det Dyreetiske Råds konklusion, finder Den Danske Dyrlægeforening det imidlertid nødven-

digt, at det klart præciseres, hvad der menes med »omgående«. I Finland har man således i stedet for omgående anvendt formuleringen »samtidig«. Såfremt der opnås tilslutning til Det Dyreetiske Råds konklusion, finder Den Danske Dyrlægeforening, at det vil være naturligt at anvende denne slagtemetode også til får og geder.

Overdyrlæge Henning J. Knudsen, som er medlem af Den Danske Dyrlægeforenings hovedbestyrelse, vil i øvrigt kunne besvare spørgsmål om slagtemetoden – tlf. 53 61 62 63 (arbejde) eller 53 59 55 90 (privat).

Med venlig hilsen

THØGER FLAGSTAD

Leder i Dansk Veterinærtidsskrift den 15/5

En rituel afslutning

Spørgsmålet om rituelle slagtinger uden bedøvelse ser ud til at lande på de kompromiser, Det Dyreetiske Råd har foreslået. DDD tager afstand fra den løsning, da den ikke udelukkende tilgodeser dyrenes tarv. Det må forudses, at hele debatten starter forfra om få år.

Som bekendt har Det Dyreetiske Råd afgivet sin rapport om rituelle slagtinger uden bedøvelse (se artiklen her i DVT). Konklusionerne er baseret på kompromiser mellem hensyn til religiøse mindretal og dyrevelfærd. En afvejning, som flere politiske ordførere har efterlyst i løbet af debatten, og som justitsministeren åbent støtter.

Den Danske Dyrlægeforening derimod har gennem hele forløbet udelukkende argumenteret ud fra hensynet til dyrenes velfærd – herunder, at enhver tvivl skal komme dyrene til gode. Derfor er foreningens holdning anderledes end rådets:

Det Dyreetiske Råd foreslår, at *kyllinger* slagtes individuelt uden for slagtekæden, når det skal ske rituelt. Slagtingen skal foregå ved overskæring af halspulsårerne uden forudgående bedøvelse.

DDD kan acceptere, at dyr slagtes ved med ét hug med en økse eller lignende at fjerne hovedet fra kroppen. Denne metode er også generelt accepteret i Slagtebekendtgørelsen. Men Det Dyreetiske Råds forslag kan Dyrlægeforeningen ikke acceptere, da dyrene ikke dør momentant.

Med hensyn til *får og lam* anbefaler Det Dyreetiske Råd, at den nuværende metode for rituel slagting uden bedøvelse opretholdes. Det vil sige, at dyrene fastholdes og får overskåret halspulsåren. DDD forfægter stadig den holdning, at dyr skal bedøves før slagting, og kan derfor ikke acceptere anbefalingen.

For *kvægs* vedkommende er Den Danske Dyrlægeforening betænkelig ved forslag fra

Det Dyreetiske Råd om at foretage en »omvendt bedøvelse«, hvor halspulsåren først overskæres og boltpistolen benyttes »omgående« efter snittet. Det dyreetisk korrekte – og det eneste konsekvente – vil være, at boltpistolen benyttes først.

Det Dyreetiske Råds udtalelse tilfredsstillende altså ikke Den Danske Dyrlægeforenings hovedsynspunkt, nemlig at dyr *skal* bedøves, før de slagtes. Dette har foreningen sagt offentligt via pressen og meddelt justitsministeren. Da det imidlertid den 2. maj blev klart, at ministeren støttede Det Dyreetiske Råds udtalelse og samtidig havde indkaldt de retspolitiske ordførere til samtale om emnet, valgte DDD at kommentere to konkrete punkter i rådets rapport:

Den Danske Dyrlægeforening påpeger over for ministeren, at begrebet »omgående« skal præciseres, og at man i Finland bruger ordet »samtidig«. Desuden anfører DDD, at det – trods alt – vil være bedre at anvende samme slagtemetode til får, lam og geder, som foreslås til kvæg, end slet ikke at indføre ændringer for disse dyrearter.

Konklusionen bliver dog, at problemerne omkring rituelle slagtinger uden bedøvelse langtfra er løst med de ændringer, der sandsynligvis foretages. Det er svært at forestille sig, at der generelt i samfundet vil opstå en accept af den »omvendte bedøvelsesmetode«, ligesom spørgsmålet om slagting af fjerkræ sikkert vil blive bragt frem igen. Dette skyldes, at det viser sig, at rituel slagting af kyllinger uden bedøvelse faktisk er sket i 1997 i relativt stort antal – mod Det Dyreetiske Råds viden. Vi kan altså om få år se frem til igen at skulle deltage i denne meget svære debat. Forhåbentlig har politikerne og andre involverede parter til den tid indset, hvad vej de dyreetiske vinde blæser. Desværre ser det ud til, at dyrene må lide unødigt indtil da.